

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o **maloletého K. T.**, nar. X., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice I, matky Z. O., bývajúcej v K., otca B. T., bývajúceho v K., zastúpeným JUDr. M. R., advokátom v K., o **zmenu priezviska a úpravu styku**, vedenú na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 22 P 53/2009, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 10. mája 2011 sp. zn. 8 CoP 82/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Matka sa návrhom z 12. marca 2009 domáha udelenia súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého K. z „T.“ na „O.“. Návrhom zo 6. novembra 2009 sa matka domáhala úpravy styku otca s maloletým K., ktorý však ústnym podaním do zápisnice o pojednávaní zo 14. februára 2011 zobrala späť, o ktorom späťvzatí však súd prvého stupňa doteraz nerozhodol.

Podaním z 12. januára 2011 navrhol otec prerušiť toto konanie do právoplatného skončenia trestného konania vedeného Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach, Úradom justičnej a kriminálnej polície, Odbor justičnej polície ČVS: ORP-2317/2-OJP-KE-2010 voči matke maloletého K. pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia, v ktorom sa bude znalecky skúmať otázka, ktorá má zásadný význam aj pre prebiehajúce konanie o zmene priezviska, a to konkrétne, či maloletý K. trpí nejakým neurologickým ochorením, keďže matka maloletého otcovi odopiera styk so synom, pretože podľa tvrdenia matky, stretnutie s otcom môže u maloletého vyvolať epileptický záchvat.

Okresný súd Košice I uznesením z 21. februára 2011 návrh na prerušenie konania zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vyšetrovanie vo veci prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia nemá vplyv ani bližšiu spojitosť s prebiehajúcim konaním vo veci zmeny priezviska maloletého. V prejednávanej veci boli vykonané celkovo dva znalecké posudky zamerané na maloletého K., preto návrh na prerušenie konania z dôvodu iného znaleckého dokazovania nepovažoval za dôvodný.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie otca potvrdil uznesením z 10. mája 2011 sp. zn. 8 CoP 82/2011 rozhodnutie súdu prvého stupňa, keď sa v celom rozsahu stotožnil s jeho záverom. Uviedol, že konanie o zmene priezviska maloletého dieťaťa je samostatným konaním starostlivosti súdu o maloleté dieťa podľa § 176 a nasl. O.s.p. a prípadné prerušenie konania možno pripustiť len celkom výnimočne v prípade, ak výsledok konania, v ktorom sa rieši otázka majúca podstatný vplyv a význam pre rozhodnutie súdu, môže podstatne zmeniť rozhodnutie súdu vo veci samej. Zdôraznil, že výnimočnosť použitia ustanovení o fakultatívnom prerušení konania vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je daná aj tým, že súd v tomto konaní postupuje a robí vhodné opatrenia týkajúce sa maloletého dieťaťa aj bez návrhu účastníkov konania. Poznamenal, že súd nie je viazaný znaleckým dokazovaním, ktoré bolo nariadené iným orgánom vo vzťahu k obvineniu matky pre prečin marenia úradného rozhodnutia, ktoré má podstatný vplyv a význam pre výsledok trestného stíhania matky a navyše relevantné skutočnosti pre rozhodnutie o návrhu na zmenu priezviska maloletého K. súd spoľahlivo zistí dôkazmi vykonanými v konaní vo veci samej.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie otec. Navrhol obe uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ a v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom spočíva podľa dovolateľa v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolací súd túto vadu neodstránil. Za inú vadu konania dovolateľ považuje názor odvolacieho súdu, že otázku ohľadom spúšťačov epileptických záchvatov u maloletého dokáže súd posúdiť aj sám, pretože na posúdenie tejto otázky je potrebné znalecké dokazovanie, ktoré sa vykonáva v trestnom konaní vedenom proti matke ako obvinenej pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a výsledok tohto dokazovania bude určujúci pre konanie o zmene priezviska.

Matka a kolízny opatrovník právo vyjadriť sa k podanému dovolaniu nevyužili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovolaním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí, prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Dovolací súd nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v § 237 a/ až e/ a g/ O.s.p.

So zreteľom na dovolateľom tvrdené dôvody prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti jeho tvrdenia, že

v prejednávanej veci mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide len v tom prípade, ak išlo o postup nesprávny (z hľadiska zachovania postupu súdu určeného zákonom alebo ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi) a ak sa postup súdu prejavil v priebehu konania.

Podľa dovolateľa odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že okresný súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie a odvolací súd túto vadu neodstránil.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vykladať a uplatňovať s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Z citovaných článkov ústavy a dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za základný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/01).

Povinnosť súdov rozhodnutia odôvodniť spôsobom uvedeným v § 157 ods. 2 O.s.p. je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z článku 36 a nasledujúcich Listiny základných práv a slobôd, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Stav, kedy rozsudok nespĺňa náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., vo svojich dôsledkoch vedie k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným.

Obsah rozhodnutia odvolacieho súdu zodpovedá týmto zákonným požiadavkám. Odvolací súd, potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorý zamietol návrh na prerušenie konania z dôvodu, že znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo, farmácia, odvetvie neurochirurgia v trestnom stíhaní vedenom voči matke pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia pod ČVS: ORP-2317/2-OJP-KE-2010, nemá vplyv ani bližšiu spojitosť s konaním vo veci zmeny priezviska maloletého. Odvolací súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho uznesenia okrem toho, že sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, stručne uviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, vysvetlil čoho sa odvolateľ odvolaním domáhal a čím v odvolacom konaní argumentoval a uviedol právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Stručne vysvetlil v akých skutkových zisteniach vidí nedostatok dôvodov pre aplikáciu ustanovenia § 109 ods. 3 O.s.p. v prejednávanej veci. Uviedol, že v konaní o udelení súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa nie je súd viazaný znaleckým dokazovaním, ktoré bolo nariadené iným orgánom vo vzťahu k obvineniu matky pre prečin marenia úradného rozhodnutia. Prijaté právne závery (dovolací súd sa ich správnosťou nezaoberal) tiež stručne vysvetlil. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil aj tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, k tomu dovolací súd uvádza, že inú procesnú vadu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotná táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko prípustnosť dovolania dovolateľa nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože ostatným účastníkom v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. januára 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Bc. Patrícia Špacírová

Kanc !

4 Cdo 216/2011

I. zloženie senátu:

JUDr. Eva Sakálová
JUDr. Edita Bakošová
JUDr. Ľubor Šebo

II. vec v senáte referoval: JUDr. Edita Bakošová

III. kategória rozhodnutia:

C

IV. v počítači ulož ako:*4Cdo_ 216/2011_ ODM_ neprípustné_ § 237f,***V/1. Cdo – odpíš a doruč***spis vráť predkladajúcemu súdu**3 x zberný spis***VI. v registri vyznač skončené ODM****dátum rozhodnutia: 25.1.2012***zberný spis založ do archívu**V Bratislave 31.1.2012*